

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Simony Hájkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **J. S.,** zastoupena JUDr. Tomášem Markem, advokátem se sídlem Havlíčkova 29, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: M. S., v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2018, č. j. 51 A 1/2017 - 60,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 3 400 Kč k rukám JUDr. Tomáše Marka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 12. 2016, č. j. KUJI 92601/2016, sp. zn. OOSČ 854/2016, OOSC/292, zamítl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 8. 2016, č. j. OEOM/548/2016/SV, a toto rozhodnutí potvrdil. Označeným rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“) zastavil řízení vedené proti M. S., manželovi žalobkyně (dále též „osoba zúčastněná na řízení“) pro podezření ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dopustit dne 18. 8. 2015 fyzickým napadením žalobkyně v bytě na adrese P.

č. p. X. Správní orgán dospěl k závěru, že spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo obviněnému (osobě zúčastněné na řízení) prokázáno.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně správní žalobou, které krajský soud shora označeným rozsudkem vyhověl. Krajský soud shledal, že v řízení před správními orgány došlo k vadám, pro které jejich rozhodnutí nemohou obstát. Krajský soud předně poukázal na charakter a následky zranění žalobkyně, resp. její omezení v obvyklém způsobu života, z čehož dovodil nemožnost kvalifikace daného jednání jako přestupku; v úvahu by přicházela kvalifikace daného jednání jako ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „trestní zákoník"). Ostatně to, že mohlo dojít k trestnému činu, podporuje i pokyn státního zástupce, který věc předal podle § 179c odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „trestní řád") policejnímu orgánu (Policii České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, územní odbor Havlíčkův Brod) k zahájení trestního stíhání vůči osobě zúčastněné na řízení. Policejní orgán však věc následně předal správním orgánům. Správní orgány však nejsou oprávněny posuzovat jednání z hlediska trestněprávního (§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Daná věc tak neměla být projednávána Městským úřadem Havlíčkův Brod v přestupkovém řízení. Správní orgány měly věc vrátit zpět orgánu činnému v trestním řízení, a nikoliv zastavit řízení, což nadto řádně neodůvodnily. S ohledem na uvedené proto krajský soud podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.") zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí, tak i prvoinstanční správní rozhodnutí, a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení, s tím, že má věc vrátit zpět podle § 71 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích orgánu činnému v trestním řízení.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel") včasnou kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vytýkal krajskému soudu, že překročil meze správní žaloby (otázka právní kvalifikace předmětného jednání, resp. námitka, že by mělo jít o trestný čin, nebyla obsahem žaloby), a nadto posuzoval otázky, které jsou oprávněny posuzovat pouze orgány činné v trestním řízení. Žalobkyně rozporovala skutková zjištění a jejich hodnocení správními orgány. Výtky krajského soudu se míjejí se smyslem a funkcí správního soudnictví. V kasační stížnosti stěžovatel dále poukázal na to, že krajský soud nejednal s osobou zúčastněnou na řízení. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil kasační stížností napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti, resp. v jeho doplnění zcela ztotožnila s napadeným rozsudkem krajského soudu. Má za to, že nezákonné jednání jejího bývalého manžela (osoby zúčastněné na řízení) bylo beze všech pochyb prokázáno. Forma zastavení řízení podle zákona o přestupcích je lehce zneužitelná. Podání kasační

pokračování
stížnosti ze strany žalovaného považuje za nepřípadné. Navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[5] Osoba zúčastněná na řízení podala ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedla, že o probíhajícím řízení před krajským soudem byla vyrozuměna až doručením rozsudku ve věci samé. Tím byla zkrácena na procesních právech, neboť neměla možnost se k věci vyjádřit. V další části se ztotožnila s kasační stížností stěžovatele. Správní orgány věc posoudily správně, přičemž postoupení věci bylo zcela jistě v rámci dozorové činnosti s Okresním státním zastupitelstvím konzultováno.

VI.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen domýšlet argumenty za stěžovatele (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, či rozsudky téhož soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60).

[9] Stěžovatel přitom v kasační stížnosti pouze namítal (vedle obecné výtky poukazující na porušení § 34 s. ř. s. – k ní viz dále), že krajský soud překročil meze žaloby, a nadto posuzoval otázky, které jsou oprávněny posuzovat pouze orgány činné v trestním řízení. Krajským soudem vytýkaná pochybení se míjejí se smyslem a funkcí správního soudnictví.

[10] Uvedené námitky neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

[11] Nejvyšší správní soud předně nesouhlasí se stěžovatelem, že by krajský soud překročil meze žaloby. Žalobkyně v žalobě poukazovala na nedostatečně zjištěný skutečný stav věci a vady v procesu předcházejícím vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Na podkladě uvedené žaloby se krajský soud věcí zabýval, přičemž (po zohlednění atypických okolností dané věci, resp. důsledků postupu správních orgánů) shledal vadu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Nejvyšší správní soud se s ním v tomto ohledu plně ztotožňuje. Postup krajského soudu odpovídal právní úpravě, resp. zásadám ovládajícím řízení před správními soudy (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2006, č. j. 1 As 42/2005 - 62, č. 1617/2008 Sb. NSS, ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006 - 99, č. 1275/2007 Sb. NSS, či usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 1210/16). Z procesní

opatrnosti soud dodává, že krajský soud správně posoudil rovněž otázku legitimace žalobkyně k podání správní žaloby. Správně vyšel z Listiny základních práv a svobod a judikatury Ústavního soudu (srov. např. nálezy ze dne 12. 8. 2014, sp. zn. I. ÚS 3196/12, ze dne 2. 3. 2015, sp. zn. I ÚS 1565/14, ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 3436/14). Nejvyšší správní soud dodává, že žalobkyně se správní žalobou domáhala ochrany proti zastavení řízení před správními orgány, kterým byla věc postoupena orgánem činným v trestním řízení formou opatření o odevzdání věci. Proti takovému postoupení přitom nelze podat stížnost ani jiný opravný prostředek v rámci obecné soudní soustavy: „*Po skončení prověřování policejní orgán posoudí, zda zjištěné a odůvodněné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, že jej spáchala konkrétní osoba, a že jsou tudíž dány podmínky k zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1). Pokud tomu tak nebude, rozhodne o odložení věci nebo jiném způsobu vyřízení, případně dočasně odloží trestní stíhání podle § 159b odst. 1 nebo 3, ev. podle § 159c odst. 1. Odložení nebo jiné vyřízení věci je možné i po skončení zkráceného přípravného řízení (§ 179c odst. 1). Rozhodnout o odložení nebo jiném vyřízení věci je oprávněn i státní zástupce. Ve zkráceném řízení tak může výhradně rozhodnout státní zástupce [§ 179c odst. 2 písm. c) až i)]. Policejní orgán nebo státní zástupce rozhodne o odložení věci, nejde-li o podezření z trestného činu. Věc musí být objasněna do té míry, že provedeným prověřováním bylo rozptýleno podezření ze spáchání trestného činu a nejde ani o podezření z přestupku, jiného správního deliktu, kázeňského ani kárného provinění. Rozhodnutí o odložení věci má formu usnesení, proti němuž může poškozený, pokud je znám, podat stížnost, jež má odkladný účinek (§ 159a odst. 6, 7). O stížnosti proti usnesení policejního orgánu rozhodne státní zástupce, který vykonává dozor v přípravném řízení, pokud k odložení věci nedal pokyn nebo souhlas. V takovém případě o stížnosti rozhodne nadřízený státní zástupce, tedy státní zástupce vyššího stupně státního zastupitelství. Pokud o odložení věci rozhodne státní zástupce, k rozhodnutí o stížnosti je příslušný nadřízený státní zástupce [§ 146 odst. 2 písm. a), b)]. Usnesení o odložení věci, pokud bylo vydáno policejním orgánem, je státní zástupce povinen přezkoumat, a pokud zjistí, že je nezákonné nebo neodůvodněné, může je zrušit podle § 174 odst. 2 písm. e). Je-li dáno alespoň podezření, že prověřované skutkové okolnosti mohou naplňovat znaky přestupku, jiného správního deliktu, kázeňského nebo kárného provinění, a je-li známa osoba, která se prověřovaného jednání dopustila, policejní orgán nebo státní zástupce vyřídí věc jinak. Takovým vyřízením může být odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání. (...) Odevzdání má formu opatření, proti němuž není stížnost přípustná.*“ (viz Stříž, I. Komentář k § 159a trestního řádu přístupný v systému ASPI, důraz přidán).

[12] Se stěžovatelem nelze souhlasit ani v tom, že by se krajský soud zabýval otázkami, které mu jako správnímu soudu nepřísluší.

[13] Je pravdou, že správní soudy nejsou oprávněny rozhodovat o vině a trestu za trestné činy. Správní soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným soudním řádem správním (s. ř. s.). Mimo jiné jsou oprávněny přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů, tedy i orgánů rozhodujících v dané věci (viz § 2 a násl. s. ř. s. a čl. 39 a násl. Listiny základních práv a svobod).

[14] Podle článku 39 Listiny základních práv a svobod jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, lze za jeho spáchání uložit. Podle čl. 40 Listiny základních práv a svobod jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Podle § 12 a násl. trestního zákoníku jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit. Trestným činem je

pokračování
protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Podle § 1 trestního řádu je účelem tohoto zákona upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Orgány činnými v trestním řízení jsou přitom podle § 12 trestního řádu: (trestní) soud, státní zástupce a policejní orgán.

[15] V dané věci však krajský (správní) soud nerozhodoval o vině, resp. o trestu ve smyslu výše uvedeného. Správní soud při přezkumu správního rozhodnutí shledal, že dané jednání (kterého se měla podle žalobkyně dopustit osoba zúčastněná na řízení) nelze považovat za jednání postižitelné v režimu přestupkového zákona, ale v režimu trestního zákona, v důsledku čehož nebyly správní orgány oprávněny zastavit přestupkové řízení, což nadto řádně neodůvodnily.

[16] Nejvyšší správní soud dodává, že podle § 2 zákona o přestupcích je přestupkem *zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, **nejde-li o** jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o **trestný čin***. (důraz přidán).

[17] Podle § 71 písm. a) zákona o přestupcích pak *správní orgán postoupí věc státnímu zástupci nebo orgánu policie, nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin*.

[18] Má-li správní soud přezkoumat zákonnost postupu správního orgánu (viz § 65 a násl. s. ř. s.), není myslitelné, aby se nemohl zabývat otázkou, jakou povahu dané protiprávní jednání mělo (zda se jednalo o jednání přestupkového charakteru, či trestněprávního charakteru). Přesně tak postupoval i krajský soud, který na základě obsahu správního spisu dovodil, že předmětné jednání, kterého se měl podle žalobkyně dopustit její manžel (aniž by soud jakkoliv předjímal, zda se daného jednání skutečně dopustil), nelze klasifikovat jako přestupek. K tomu poukázal na obsah správního spisu, ze kterého zjistil, že žalobkyně utrpěla zlomeniny dolních částí levé vřetenní a loketní kosti nad zápěstím s posunem kostních úlomků, tržně zhmožděnou ránu na pravém temeni hlavy, otok měkkých částí a drobné krevní výrony v podkoží kolenních kloubů. Krajský soud dále akcentoval vady ve znaleckém posudku, z něhož orgány činné v trestním řízení a následně i správní orgány vycházely. Mj. poukázal na to, že při hodnocení znaleckého posudku bylo přehlédnuto to, že znalec v popisu zranění žalobkyně nezmínil otřes mozku I. stupně, který vyplývá z lékařských zpráv založených ve spise, zejména z propouštěcí zprávy po hospitalizaci žalobkyně ze dne 20. 8. 2015. Poukázal i na nedostatečné zhodnocení výpovědi synů žalobkyně, jakož i na to, že státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Havlíčkově Brodě předal věc k zahájení trestního stíhání, z čehož vyplývá, že i státní zastupitelství zastávalo názor, že se jedná o trestný čin.

[19] Stěžovatel přitom v kasační stížnosti kvalifikaci daného jednání ze strany krajského soudu explicitně nezpochybňuje. V kasační stížnosti vytýkal krajskému soudu, že překročil meze žaloby, resp. že posuzoval otázky, které jsou oprávněny posuzovat pouze orgány činné v trestním řízení, přičemž tyto námitky důvodnými kasační soud neshledal, viz výše.

[20] S ohledem na obsah kasační stížnosti nutno dodat, že právní úprava poskytuje oporu i pro závěr krajského soudu o možnosti správního orgánu postoupit věc zpět orgánu činnému v trestním řízení. K tomu viz § 159a trestního řádu, resp. k němu se vztahující

odbornou literaturu: „*Usnesení o odložení věci ani opatření o odevzdání věci nepředstavují překážku věci pravomocně rozhodnuté [exceptio rei iudicatae; srov. též § 11 odst. 1 písm. h) až j), § 11a], proto je možné v řízení pokračovat i v případě, pokud nebyly zrušeny z podnětu stížnosti poškozeného (usnesení o odložení věci) nebo podle § 174 odst. 2 písm. e). (...) Policejní orgán ani státní zástupce nejsou v trestním řízení povinni ani oprávněni konstatovat, zda a jaký byl spáchán přestupek, jiný správní delikt, kázeňské nebo kárné provinění, neboť nejsou orgány příslušnými k projednání takových protiprávních jednání. Příslušné orgány také nejsou vázány právním posouzením věci policejním orgánem nebo státním zástupcem.*“ (viz Stříž, I. Komentář k § 159a trestního řádu přístupný v systému ASPI, důraz přidán; obdobně viz i Trestní řád. Komentář. II. díl. 7 vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, či Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zástupce poř. č. 10/2002 – Stanovisko ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k otázce povahy usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 až 4 trestního řádu, viz Sbírka výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství, dostupná z http://www.nsz.cz).

[21] Je třeba doplnit, že trestní odpovědnost za trestný čin zaniká uplynutím promlčecí doby zakotvené v § 34 trestního zákoníku. Ke stavění běhu lhůty pro projednání přestupku podle 20 odst. 2 zákona o přestupcích, ve znění před 1. 10. 2015, nedochází dnem, kdy správní orgán postoupí věc podle § 71 písm. a) téhož zákona policejnímu orgánu či státnímu zástupci, ale až dnem, kdy tyto orgány zahájí úkony trestního řízení. Pokud však orgány činné v trestním řízení, jimž byla věc postoupena podle § 71 písm. a) zákona o přestupcích, dospějí k závěru, že zde nejsou skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, aniž učiní jakékoli úkony trestního řízení, ke stavění běhu lhůty podle § 20 odst. 2 téhož zákona ve znění před 1. 10. 2015 nedojde (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 As 56/2004 - 68).

[22] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud dodává i to, že závěry znaleckého posudku (které v dané věci sloužily mj. jako podklad pro zastavení přestupkového řízení) nelze bez dalšího mechanicky přebírat, ale je třeba v případě potřeby je ověřovat i jinými důkazy, a to zejména tehdy, jestliže mohou být pochybnosti o úplnosti závěrů znaleckého posudku. Zjistí-li zadavatel znaleckého posudku, že znalec nedostatečně splnil úkol, který byl vymezen, případně jej nesplní vůbec, podle okolností případu posoudí, zda znalce zaváže k doplnění tohoto neúplného a nedostatečného posudku, nebo zda za účelem posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, ustanoví jiného znalce (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 2. 7. 2009, sp. zn. 30 Cdo 3450/2007, ze dne 9. 12. 2010, č. j. 28 Cdo 329/2010 – 359, ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4223/2009, atp.). To ostatně opakovaně potvrdil i Ústavní soud. Ten např. v nálezu ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 4457/12, uvedl, že: „*znalecký posudek je nepochybně významným druhem důkazních prostředků a v rámci dokazování v trestním řízení mu přísluší významné místo. Nelze však pustit ani na okamžik ze zřetele, že ze stěžejních zásad dokazování v novodobém trestním procesu vyplývá požadavek kritického hodnocení všech důkazů, včetně znaleckého posudku. Znalecký posudek je nutno hodnotit stejně pečlivě jako každý jiný důkaz; ani on a priori nepožívá větší důkazní síly, a musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale i věcné správnosti. Hodnotit je třeba celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběhu znaleckého zkoumání, věrohodnosti teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivosti metod použitých znalcem a způsobu vyvozování jeho závěrů. Metodologie znaleckého dokazování vyžaduje, aby jak orgány činné v trestním řízení, tak samotný znalec*

kriticky hodnotili úplnost a bezvadnost podkladových materiálů, které znalec svému zkoumání podrobuje. Znalec nesmí sám vyloučit některé z předložených podkladů jen proto, že nezapadají do jím vytyčené verze události. Ponechávat bez povšimnutí věcnou správnost znaleckého posudku, bez dalšího důvěřovat závěrům znalce by znamenalo ve svých důsledcích popřít zásadu volného hodnocení důkazů soudem podle svého vnitřního přesvědčení, privilegovat znalecký důkaz a přenášet odpovědnost za skutkovou (pop. i právní) správnost soudního rozhodování na znalce; takový postup nelze z ústavněprávních hledisek akceptovat".

[23] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení rozsudku krajského soudu ani pro namítané pochybení ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení. Institut osoby zúčastněné na řízení podle § 34 s. ř. s. je obdobou vedlejšího účastníka v občanském soudním řízení. Subjekt nabývá postavení osoby zúčastněné na řízení splněním dvou podmínek. První je naplnění materiální stránky, musí tedy jít o osoby přímo dotčené na právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li samy účastníky soudního řízení. Druhým předpokladem je naplnění formální stránky, tj. osoba musí výslovně oznámit, že bude v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54). Navrhovatel je přitom povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Je-li z napadeného rozhodnutí zřejmé, že subjekt splňuje materiální podmínku pro přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení, ale takový subjekt není v návrhu na zahájení řízení uveden, soud je přesto povinen tento subjekt vyzvat ve smyslu § 34 odst. 2 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68).

[24] V souladu s další judikaturou zdejšího soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 2 Azs 343/2016 - 44) je však nutno dodat, že jestliže krajský soud nevyrozumí o probíhajícím řízení účastníka správního řízení odlišného od žalobce, nemusí to vždy vyvolávat nutnost zrušení jeho rozsudku. Tak je tomu mj. tehdy, je-li z okolností věci patrné, že tato vada nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Takto např. postupoval Nejvyšší správní soud ve shora označeném rozsudku, či v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004 - 75. Ani tímto rozsudkem pro uvedenou vadu nezrušil rozsudek krajského soudu, neboť shledal, že zrušující rozsudek krajského soudu byl opřen o zrušovací důvody, které samy o sobě obstály nezávisle na vadě řízení, které se krajský soud opomenutím osob zúčastěných na řízení dopustil.

[25] Optikou výše uvedeného nahlížel soud na danou věc a neshledal důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu. Po posouzení všech relevantních okolností Nejvyšší správní soud shledal, že pochybení krajského soudu nemělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Kasační soud je názoru, že rozsudek krajského soudu je opřen o zrušovací důvody, které samy o sobě obstály nezávisle na vadě řízení, které se krajský soud opomenutím osoby zúčastěné na řízení dopustil, přičemž pochybení krajského soudu ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení na tom nemůže nic změnit. Krajský soud skutečně nepostupoval zcela v souladu s § 34 s. ř. s.; doručil osobě zúčastněné na řízení až rozsudek ve věci (ze spisu vyplývá, že rozsudek byl osobě zúčastněné na řízení doručen do vlastních rukou dne 22. 6. 2018). Z toho však současně vyplývá, že osoba zúčastněná na řízení byla vyrozuměna o tom, že ve věci bylo rozhodnuto, resp. s jakým odůvodněním.

Přesto však nenapadla rozsudek krajského soudu samostatnou kasační stížností, ve které by brojila proti dílčím závěrům krajského soudu. Podala pouze vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného, ve které (nadto pouze obecně) poukázala na zkrácení svých práv tím, že o probíhajícím řízení před krajským soudem byla vyrozuměna až doručením rozsudku a neměla možnost se k věci vyjádřit. Avšak nespecifikovala, co konkrétního, a zejména pro věc relevantního, by v řízení před krajským soudem uvedla. Ostatně, žádné tvrzení mající potenciál zpochybnit shora uvedené závěry krajského soudu neuvedla ani ve vyjádření ke kasační stížnosti; žádné z nich není sto zvrátit existenci pochybení správních orgánů konstatovaných krajským soudem. Ani na základě právní úpravy či obsahu spisu neshledal Nejvyšší správní soud žádný důvod, pro který by bylo možno uvažovat o zrušení rozsudku krajského soudu. Krajský soud posoudil jádro věci správně. Jinými slovy, i za absence procesní vady by byl výsledek řízení před krajským soudem shodný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 2 Azs 343/2016 - 44). Zrušení rozsudku krajského soudu by tak bylo přepjatým formalismem, který nemá v právním státě místo. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud ani pro uvedenou vadu rozsudek krajského soudu nezrušil.

[26] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl na základě oprávnění stanoveného v § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání.

[27] Nejvyšší správní soud zároveň rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Procesně úspěšná žalobkyně byla v řízení zastoupena advokátem, proto jí náleží náklady řízení tvořené odměnou advokáta za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti doručené soudu dne 21. 8. 2018) ve výši 3 100 Kč podle § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Za doplnění vyjádření ke kasační stížnosti (které bylo soudu doručeno dne 22. 8. 2018, tedy den po doručení prvního vyjádření) soud odměnu nepřiznal; tvrzení v něm uvedená mohla žalobkyně uvést již v prvním vyjádření ke kasační stížnosti. Jelikož zástupce žalobkyně soudu nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (a to ani přes výzvu soudu), odměna za zastupování se o tuto daň nezvyšuje. Ostatně stejně postupoval i krajský soud, přičemž žalobkyně proti tomu ničeho nenamítala.

[28] Výrok ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádnou povinnost, kterou by ji soud uložil, přičemž nebyly shledány ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 15. listopadu 2018

JUDr. Tomáš Foltas

pokračování

předseda senátu